

ด่วนที่สุด
ที่ กต ๑๐๐๒/๖๑๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 5904
วันที่ 12 มี.ย. ๒๕๕๙ ๑๕:45

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑๑ เมษายน ๒๕๕๙

132-3
12 มิ.ย. 59
15-15 H

เรื่อง การเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๐๙๒๑ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี เรื่องการให้สัตยาบันต่อพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Optional Protocol to the Convention on the Rights of Persons with Disabilities – OP-CRPD) รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องที่จะต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๒๓ วรรคสอง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียน ดังนี้

๑. ภาพรวม การเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการจะเป็นประโยชน์และเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของไทยในภาพรวม โดยถือเป็นพัฒนาการด้านสิทธิมนุษยชนที่สะท้อนความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทยในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิคนพิการ รวมถึงการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการที่ไทยเป็นภาคี ทั้งนี้ ไทยได้รับการสอบถามในเรื่องการเข้าเป็นภาคีพิธีสารดังกล่าวระหว่างการนำเสนอรายงานการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เมื่อวันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ซึ่งคณะผู้แทนไทยได้แจ้งว่า อยู่ในระหว่างนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา นอกจากนั้น ไทยมีกำหนดจะเสนอรายงานทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชนภายใต้กลไก Universal Periodic Review (UPR) รอบที่ ๒ ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ ณ นครเจนีวา ซึ่งประเด็นดังกล่าวจะเป็นส่วนหนึ่งของความก้าวหน้าด้านสิทธิมนุษยชนที่ไทยสามารถนำเสนอได้ด้วย

๒. สาระสำคัญของพิธีสารเลือกรับฯ

กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องในสาระโดยรวมของพิธีสารเลือกรับฯ หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล โดยสามารถปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน อีกทั้งได้จัดสรรงบประมาณไว้เพื่อการนี้แล้ว นอกจากนี้ กระทรวงการต่างประเทศเห็นด้วยกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่เสนอเรื่องนี้ต่อคณะรัฐมนตรีว่า การเข้าเป็นภาคีจะช่วยเพิ่มช่องทางการเยียวยาซึ่งเป็นการเสริมกระบวนการยุติธรรมภายในของไทย และการร้องเรียนจะกระทำได้อีกต่อเมื่อการดำเนินการตามกระบวนการภายในได้สิ้นสุดแล้ว โดยการเข้าเป็นภาคีดังกล่าวจะเป็นการย้ำถึงเจตนารมณ์ของไทยในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิคนพิการ

๓. ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่พิธีสารเลือกรับฯ มีสาระสำคัญเป็นการสร้างพันธกรณีระหว่างประเทศแก่รัฐภาคีในการยอมรับอำนาจคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิคนพิการ ที่จะรับข้อร้องเรียนจากปัจเจกบุคคลหรือผู้แทนหรือ

/กลุ่มบุคคล...

กลุ่มบุคคลที่อ้างว่าตนได้ถูกละเมิดสิทธิที่ได้มีการรับรองและคุ้มครองภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการซึ่งไทยเป็นภาคีแล้ว รวมถึงการรับอำนาจคณะกรรมการฯ ในการไต่สวนการละเมิดที่ร้ายแรง หรือเป็นระบบตามข้อ ๖ ของพิธีสารเลือกรับฯ ดังนั้น พิธีสารเลือกรับฯ จึงเป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และเข้าข่ายเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๒๓ ของรัฐธรรมนูญฯ ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีก่อนการดำเนินการให้มีผลผูกพัน ซึ่งในกรณีนี้คือ การยื่นภาคยานุวัติสารเพื่อเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับฯ และหากส่วนราชการเจ้าของเรื่องและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องยืนยันว่า สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันของพิธีสารเลือกรับฯ ได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา พิธีสารเลือกรับฯ ก็จะไม่เป็นหนังสือสัญญา ตามมาตรา ๒๓ วรรค ๒ ของรัฐธรรมนูญฯ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทั้งนี้ ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ เป็นพันธะที่รัฐภาคีต้องเคารพและถือปฏิบัติ ซึ่งอาจหมายถึงการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายภายในหรือมาตรการต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาฯ

๔. การจัดทำภาคยานุวัติสาร

เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบการเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับดังกล่าวพร้อมด้วยการจัดทำภาคยานุวัติสารแล้ว ขอให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องมีหนังสือแจ้งมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวให้กระทรวงการต่างประเทศทราบ พร้อมกับขอให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมายดำเนินการจัดทำภาคยานุวัติสารในโอกาสแรกต่อไป ทั้งนี้ ข้อ ๑๓ ของพิธีสารเลือกรับฯ กำหนดไว้ว่า พิธีสารเลือกรับฯ จะมีผลใช้บังคับกับรัฐที่แสดงเจตนาเพื่อให้พิธีสารฯ มีผลผูกพัน ในวันที่สามสิบหลังจากการยื่นภาคยานุวัติสารดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมองค์การระหว่างประเทศ

กองการสังคม ฝ่ายสิทธิมนุษยชน

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๒๑๕๒

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๐๖๔